

Du sitter inne, i køyesengen, på leirskolen, helt alene.
Utenfor skinner solen.
Alle de andre – er ute og bader.

Du kan ikke bade, for da kommer afroen ut. Du har brukt to timer på å rette håret før turen, så håret skal være like rett og henge ned, som de andre sitt, uten å lykkes.

Det blir aldri like rett.

Det er 22 grader ute. Er ikke sommeren det beste du vet?

Du går med langermet genser, bukse og kaps. Du er varm. Du er svett.
Men brunere – det kan du hvert fall ikke bli.

Du går ute i skolegården. Noen roper på deg. Den populære, blonde jenten i klassen. Hun er med en gjeng fra 7. klasse, de som er et år eldre enn deg. Du går bort til gjengen. Du er redd. De er jo alle hvite. Men det gjør vel ingenting.

De ser vel ikke forskjellen på deg og dem.

«Åpne opp munnen», sier klassevenninnen din.
«Hva?»
«Åpne opp munnen.»

Du er forvirret. Du ser på alle ansiktene bortover. Alle 7.-klassingene som står i en ring rundt deg og venter. Du åpner munnen.
«Spytt», sier hun.
«Nei, hvorfor?!» Du får en vond følelse i magen. Hva er dette?

Til slutt gir venninnen din opp.
«Vi skulle bare sjekke om spyttet ditt var brunt.»
«Hvorfor skulle det vært det?»
«Fordi du er ...»

Vi er mange i Norge som hver dag føler at vi må bevise oss selv. Bevise at vi hører til her, bevise at vi har fortjent plassen vår, bevise at vi er like gode, like flinke. Fordi vi ikke er hvite?

Mange tror at rasisme ikke er et problem. Men min historie er ikke et enkelttilfelle. En undersøkelse fra Institutt for samfunnsforskning viser at et utenlandsk navn reduserer sannsynligheten for å bli kalt inn til intervju med om lag 25 prosent.

Ifølge Ung i Oslo-undersøkelsen blir ungdommer oftere tatt for cannabisbruk på østkanten til tross for at det er cirka dobbelt så mange ungdommer på vestkanten som bruker det.

I en undersøkelse fra antirasistisk senter svarte hele 14,2 prosent av ungdommene med foreldre fra et annet land enn Norge, at de hver uke opplevde urettferdig eller negativ forskjellsbehandling på barneskolen. Hele 15 prosent opplevde det samme på ungdomsskolen.

Det er hver sjettede person!

Så mange som én av fire opplevde rasisme, diskriminering eller urettferdig behandling regelmessig både på barneskolen og ungdomsskolen. Likevel tror mange at rasisme ikke er et problem i vårt samfunn.

Åpne øynene.

Mamma har alltid sagt at der du leter etter problemer, vil du finne dem. Jeg tror at mange er vokst opp med å se oss gjennom skeptiske briller, og da finner de problemer – selv der det ikke er noen problemer.

Det er lett å si at «jeg er ikke rasist», men noen holder likevel hardt om vesken sin når den svarte gutten setter seg på benken ved siden av dem.

Dette er farlige holdninger som har blitt normalisert og blitt kalt hverdagsrasisme. Dette er ikke normalt.

Vi er i 2021.

Er vi ikke ferdig med rasisme nå?

Er vi ikke ferdig med å se farge før folk?

Da min lillebror på åtte ble født, håpet jeg at han skulle bli lysere enn meg, så han skulle slippe å måtte gå gjennom det jeg har. Så han skulle slippe å måtte høre det jeg hørte – mamma gråtende på telefonen med rektor og læreren fra barneskolen fordi det ikke kunne gå en dag uten at datteren hennes ble kalt neger på skolen.

Jeg tror at vi ikke er langt unna det som lenge har vært ønsket, et land for alle.

Et land der ikke fargen vår skiller oss.

Vi må sammen jobbe for et samfunn for alle.

Så finn de rasistiske holdningene i deg selv og brenn dem der du fant dem.

Stå opp, si ifra.

Slipp afroen løs.

Mari Solvi, Fyllingsdalen VGS